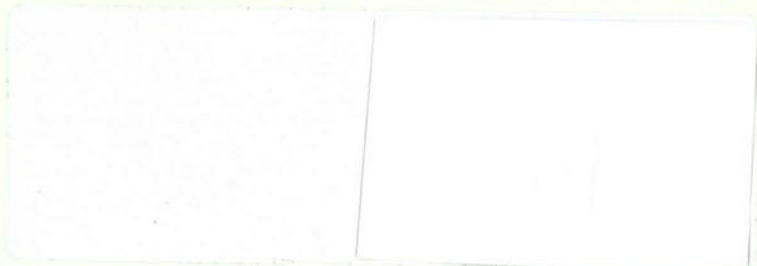

Kwartaalblad van de Oudheidkundige Kring Voorst

E-mail adres redactie
Kroniek@OKVoorst.nl

Port Payé
Pays-Bas

Postbus 170
7390 AD Twello

In deze Kroniek o.a.:

- ✓ Cornelis Pronk, 'Uitmundend Tekenaar'
- ✓ Het bestuur van het Schoutambt Voorst
- ✓ Een herinnering van Bertus ten Bosch
- ✓ Slachten
- ✓ Voorst zoekt geschiedenis

VOORST SCHRIJFT GESCHIEDENIS

Kroniek

Oudheidkundige Kring Voorst

Jaargang 40 - 2017

nummer 3

oudheidkundige Kring Voorst

opgericht 18 december 1975

Bezoekers- en studieruimte

postadres: postbus 170, 7390 AD Twello - **bezoekadres:** Dorpsstraat 11a, ingang aan de Dorpsdwarstraat

geopend: dinsdag en woensdag van 09.00 tot 16.00 en verder op afspraak. Tel.: 0571 27 7090

e-mailadres: info@okvvoorst.nl - **website:** www.okvvoorst.nl - KvK nummer. 40102879

Betalingen uitsluitend via Rabo-rekeningnr.: NL80 RABO 0362 8092 67

Ereleden

Mr. J.H. Hermsen, H.J. ten Hove†, J. Lubberts, J.A.M. Schutte-Geurtsen en L. Sevenster†

Dagelijks bestuur

Fred van der Vegte, voorzitter	Zandstraat 5	7383 AH Voorst	voorzitter@okvvoorst.nl
Gerrit Rutgers, secretaris	Badijkstraat 58	7391 HE Twello	secretaris@okvvoorst.nl
Wim Huisman, penningmeester	Oude Deventerweg 15	7383 AD Voorst	penningmeester@okvvoorst.nl
Jan Groenberg	Hietweideweg 30	7391 XX Twello	
Gé Veen	Domineestraat 4	7391 GG Twello	

Werkgroepen en contactpersonen

Kantoorcoördinatie	Gerrie Groenewold en Truus de Haan-Diks	info@okvvoorst.nl
Bibliotheek	Gerard Vrieling	info@okvvoorst.nl
Werkgroep documentatie	Willemien Ooms	info@okvvoorst.nl
Fotogroep	Jack Damen	info@okvvoorst.nl
Ledenadministratie	Wim Huisman	penningmeester@okvvoorst.nl
Lezingen	Jan Groenberg en Gé Veen	info@okvvoorst.nl
Tweede Wereldoorlogarchief	Bertus ten Bosch	info@okvvoorst.nl
Webmaster	Wim Wassink	www.okvvoorst.nl
Werkgroep genealogie	Auke Vlietstra	genealogie@okvvoorst.nl
Redactie Kroniek	Auke Vlietstra	kroniek@okvvoorst.nl

Lidmaatschap

De jaarcontributie bedraagt € 16,50 per persoon; voor gehuwden en partners woonachtig op hetzelfde adres € 20,00

Aanmelding lidmaatschap en wijzigingen van adres en/of lidmaatschap via www.okvvoorst.nl

Overige vragen: Tel. 0571 277090 of postbus 170, 7390 AD Twello

Gemeentearchief Voorst

Archivaris: Annemarie Geerts, H.W. Iordensweg 17, Twello, gemeentearchief@voorst.nl

Studiezaal open op maandag van 9.00-17.00 uur

Kroniek

De Kroniek beoogt een breed georiënteerd informatiemedium van de Oudheidkundige Kring Voorst te zijn, een kwartaalblad van en voor de leden. Het verschijnt in de maanden maart, juni, september en december.

Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is alleen toegestaan met goedkeuring van de redactie en de betreffende auteur(s)

Mailadres voor kopij en reacties op de inhoud van Kroniek: kroniek@okvvoorst.nl

Afbeelding omslag : Cornelis Pronk, zelfportret met driekante steek, *gemeentearchief Amsterdam*

Druk : Brein Reclame, Twello oplage 690 stuks

INHOUDSOPGAVE KRONIEK

Jaargang 40 - 2017 - nummer 3

• Van het bestuur	F. van der Vegte	2
• Agenda	J. Groenberg en G. Veen	3
• Kroniekpost	redactie	4
• Het gaat nu echt veranderen, deel 1	I. van der Vegte en mr. J.H.J. van Blommestein	8
• Met de pen door Voorst	J. Lubberts, A. van der Goot-van Eck	16
• Voorst zoekt geschiedenis, met uw verhaal	M. Brascamp en redactie	17
• Cornelis Pronk, uitmunten Tekenaar van Gezigten naar 't Leeven	T. de Haan en redactie	18
• Slachten	J. Elfrink	22
• Concept notulen van de algemene ledenvergadering op 20 april 2017	J. Homan	24
• Een herinnering	B. ten Bosch	26

Aan deze Kroniek werkten verder mee: F.C. Nelis (als corrector)

en de redactie bestaande uit G. Groenewold, A. Vlietstra en I. van der Vegte - van Asselt

Afbeeldingen: OKV archief, tenzij anders vermeld

LET OP: Uiterste datum inleveren kopij nummer 2017-4: 31 oktober 2017

via kroniek@OKVvoorst.nl

VOORST ZOEKT VRIJWILLIGERS

De OKV is een vereniging die alleen kan bestaan door de activiteiten van vrijwilligers.

Ook u zou daar een bijdrage aan kunnen leveren!

Kom eens praten (op dinsdag of woensdag) in onze studieruimte.

Samen vinden we vast een activiteit die bij u past.

Maak tevoren s.v.p. een afspraak op info@OKVvoorst.nl

of bel ons op dinsdag of woensdag op 0571 - 277090

De redactie behoudt zich het recht voor om aangeboden artikelen – in overleg met de auteur- aan te passen. Daarnaast is de redactie niet verantwoordelijk voor onjuistheden en/of achterhaalde situaties in aangeleverde stukken. Aanvullingen, reacties en/of correcties zijn altijd welkom.

De auteursrechten op gepubliceerde foto's berusten te allen tijde bij de rechthebbende. Noch de OKV, noch de redactie van Kroniek aanvaardt aansprakelijkheid voor onrechtmatig gebruik van (foto)materiaal dat door derden ter publicatie is aangeboden. Overname van (delen van) artikelen is alleen toegestaan na schriftelijke toestemming van de OKV.

Giften en Schenkingen

De Oudheidkundige Kring Voorst is een Algemeen Nut Beogende Instelling, een zogenaamde ANBI. Met een schenking aan OKV steunt u niet alleen onze vereniging, maar kunt u ook profiteren van een belastingvoordeel. Dat voordeel is zowel van toepassing bij een eenmalige gift als bij een periodieke schenking. Via het mailadres penningmeester@okvvoorst.nl kunt u een onderhandse verklaring voor periodieke schenking ontvangen.

Hallo JUMBO
Twello, Michiel de Ruyterstraat 101 **Binnendijk**

Van het bestuur

Fred van der Vegte

Op de laatste algemene ledenvergadering van de OKV in april is onze 'langjarige' voorzitter Bert van de Zedde afgetreden. Meer dan 11 jaar heeft hij de OKV geleid en ondersteund als voorzitter. Hij trad aan in een moeilijke tijd, zowel qua organisatie als qua financiën. Er is door hem veel aandacht gegeven aan het opbouwen en consolideren van de vereniging, zowel intern als extern. Intern door het stimuleren van vele activiteiten en door regelmatig aanwezig te zijn op het kantoor, waar de vrijwilligers werken. Extern door de OKV een duidelijke plaats te geven in de gemeente, in de kernen, alsmede in bestuurlijke kringen. Het nieuwe bestuur neemt de vereniging over in een goede staat, zowel wat betreft de financiën, als de omvang van het ledenbestand, alles ondersteund door een grote groep enthousiaste vrijwilligers! De vereniging is hem zeer dankbaar voor het vele werk dat hij voor en namens de OKV heeft verricht. Hulde aan Bert!

Ook hebben wij afscheid genomen van onze secretaris Johan Homan. Drukke werkzaamheden maakten het voor hem moeilijk om deze functie nog langer te continueren. Hij blijft beschikbaar om ons met raad en daad bij te staan. Wij danken Johan heel hartelijk voor zijn inzet in de afgelopen jaren!

Op de bestuursvergadering van juni is de onderlinge taakverdeling als volgt afgesproken:

Voorzitter : Fred van der Vegte
Secretaris : Gerrit Rutgers
Penningmeester : Wim Huisman
Leden : Jan Groenberg
Gé Veen

Gelukkig hebben wij Bert van de Zedde bereid gevonden om als vertegenwoordiger van het bestuur actief te zijn in de Stuurgroep Sonnenberg-Nijenbeek en in de onlangs opgerichte Stichting Cultuurhistorie Voorst.

Voor ons ligt een belangrijk jaar: op 1 januari 2018 viert de gemeente Voorst haar 200-jarig bestaan!

Wij hopen dat 2018 een jaar wordt met vele activiteiten, door de hele gemeente heen, rond het thema *Voorst 200*. Zowel in gemeentekringen als binnen de OKV worden plannen ontwikkeld om de 200ste verjaardag passend te vieren. De OKV heeft daarvoor onlangs een werkgroep in het leven geroepen. Wij houden ons aanbevolen voor ideeën en hopen op uw aller bijdragen!

Agenda

Jan Groenberg en Gé Veen

Lezing Hugenoten en de Waalse Kerk.

Hugenoten zijn aanhangers van het calvinisme, de Franse vorm van het protestantisme. Dit geloof verspreidde zich in het zuiden van Frankrijk op de voedingsbodemp van het "ketterse" geloof van katharen, ook wel albigenzen genoemd. Dit werd in de eerste helft van de 13^e eeuw tijdens een aantal kruistochten door de kerk van Rome met behulp van de koning van Frankrijk uitgeroeid. Twee eeuwen later was er een nieuwe religieuze stroming, calvinisme genoemd, die zich in Frankrijk verbreidde en dan met name in Normandië. Het aantal hugenoten wordt in het midden van de 16^e eeuw op een half miljoen geschat. Talrijke adellijke families gingen over tot het calvinisme en gaven het macht en aanzien. Ook aan het koninklijk hof in Parijs was hun invloed groot. De herkomst van het woord Hugenoten is onduidelijk. Er zijn meerdere mogelijke verklaringen voor.

De Walen (Hugenoten) moesten vluchten voor de Franse Koning, Lodewijk XIV, die in 1685 het Edict van Nantes, dat de Franse protestanten vrijheid van godsdienst gaf, had herroepen.

Velen van hen trokken naar de noordelijke Nederlanden. Ook toen nam Nederland al vluchtelingen op.

Novemberlezing

Het was bij het verzenden van dit blad naar de drukker nog niet gelukt een lezing te plannen voor de maand november. U kunt daarvoor in oktober op onze website kijken of uw mailadres doorgeven aan kroniek@OKVvoorst.nl, dan ontvangt u van ons een uitnodiging. Ook in Voorster Nieuws zullen we de lezing aankondigen.

De kerkdiensten worden nog steeds gehouden in de Franse taal. Frans was ook de hoftaal van Willem van Oranje en zijn nazaten. Zo is een Franse kerk ontstaan die zich later verenigde met de vluchtelingenkerk tot de Waalse Kerk.

Onze spreker, de heer Henk van Asselt, is lid van de Eglise Wallonne in Zwolle. Hij zal ons in zijn lezing vertellen over de geschiedenis van de Waalse Kerk en hoe de huidige leden hun geloof belijden en beleven.

Datum : 28 september 2017
Plaats : Dorpshuis "De Pompe" Wilp
Aanvang : 20.00 uur.
Leden vrije toegang, niet leden betalen € 5,00 entree.

Waalse Kerk, Middelburg, eind 16e eeuw

Open monumentendag 9 september 2017

Het thema is dit jaar "Boeren, burgers en buitenlui".

De OKV kiest er voor dit jaar –in plaats van op het Klompenfeest- aanwezig te zijn bij de Nijenbeek, in huisje Sonnenberg. Er is dan ook gelegenheid de ruïne te bezoeken. Wel aanmelden via nijenbeek-rondleiding@xs4all.nl.

Waterput bij 'Grote Polmate'

Vorig jaar heeft er in Kroniek een artikel gestaan over boerderij "Grote Polmate" in Terwolde. Gert Gootjes meldt ons dat (op aanwijzing van een vorige eigenaar) de oude waterput is opgegraven. Deze is 4 meter diep en er staat 1 meter (grond) water in!

Gootjes voelde zich net een schatgraver, maar heeft twijfels over de wijze waarop hij hem het beste kan conserveren. *Misschien heeft iemand een idee?*

Schenkeningen

In de afgelopen maanden zijn de volgende giften bij de OKV binnen gekomen. Alle gevers hartelijk dank!

- Van **Vereniging Oud Apeldoorn**: een topografische kaart Voorst, nr. 413, verkend in 1929, uitgave 1933; geplakt op linnen.
- Van **Harry van Overbeek** te Utrecht: advertenties van vleeswarenfabriek Linthorst te Wilp.
- Van de heer **J.D. Hassink** uit Lunteren: documentatie inzake C.J.M.V.
- **Koen Harmsen** uit Twello heeft zijn werkstuk voor de HBO-opleiding Land- en Watermanagement (1^e jaar) aan de OKV geschonken: 'Landschapsecologische analyse en bodemgeschiedenis van Historische buitenplaats en Landgoed 't Hartelaer Twello'. (nb.: hij heeft er een 10 voor gekregen!)
- Van de heer **L. Havekes** te Twello: 'Genealogie Familie Havekes' en foto's om te digitaliseren.
- Van de heer **D. van Amerongen** te Twello: tekeningen van de heer Lamert Wolters.
- Van **mevrouw Van Zijl** te Twello o.a. aantal fotoafdrukken van Nijenbeek en paar boekjes (via Jan Siero).
- Van **Ab Peppelenbos** te Twello documentatiemateriaal van zijn schoonvader, de heer W.G.M. Verbeek. Die had woninginrichtingzaak aan Stationsstraat en is brandweercommandant geweest. Er zit o.a. een verkoopboek uit 1934 bij.

Maand van de geschiedenis

Oktober is de Maand van de Geschiedenis, hét grootste historische evenement van Nederland. In oktober 2017 ligt de focus op het thema 'Geluk'.

Is de mate van vrijheid een belangrijke voorwaarde voor een gelukkig leven of hoeft dat helemaal niet zo te zijn? Waren mannen vroeger gelukkiger dan vrouwen, omdat ze meer mogelijkheden en rechten hadden? Was de huisvrouw uit de jaren vijftig gelukkig met de komst van de wasmachine? Was er geluk te vinden in tijden van oorlog en onderdrukking en hoe zag het geluk er toen uit? En wanneer is geluk misleidend geweest?

Er zullen in deze maand door verschillende organisaties activiteiten georganiseerd worden door b.v. provincies en musea, o.a. het Openlucht Museum te Arnhem. Zie www.maandvandegechiedenis.nl

KIJK
OP
DE
WEBSITE

Symposium Rentmeesterschap, ook van agrarisch erfgoed

Op **vrijdag 6 oktober** organiseert Stichting IJssellandschap in het kader van haar 750-jarig bestaan een symposium over rentmeesterschap: 'De rentmeester van de Toekomst'.

De stichting is rentmeester van de gronden en gebouwen die haar door de eeuwen heen zijn vererfd of die ze op een andere manier heeft verworven. IJssellandschap wil tijdens het symposium al die eeuwen volharding en verandering bespreken. Dat gebeurt door ook naar andere sectoren te kijken waar ook van rentmeesterschap sprake is. Het familiebedrijf dat over het kapitaal van de familie van oudsher waakt. Het waterschap dat de waterveiligheid voor ons alle beheert en telkens moet aanpassen aan de nieuwe omstandigheden: klimaatverandering maar ook meer participatie van bewoners en betrokkenen.

Denk ook aan de zorg en de rechtspraak die voortdurend vragen om aanpassingen in het beheer ervan. Zie verder de site van IJsselhoeven.nl

Gelderse Overlijdensakten 1951-1960

Het Gelders Archief is via een crowdsourcingproject begonnen voor het indexeren van de Gelderse overlijdensakten van 1951-1960. Het is daarbij aangenaam verrast door de enthousiaste en grote belangstelling van vrijwilligers. Enige tijd geleden deed zij een oproep en inmiddels hebben meer dan 350 vrijwilligers zich aangemeld. U doet dit vanaf uw eigen computer thuis. Ook belangstelling, kijk op: www.velehanden.nl naar het project: Met oprechte deelneming.

Allekolonisten.nl

Het Drents Archief heeft een nieuwe website gelanceerd over de kolonisten (lees: wezen, vondelingen, verlaten kinderen, arme gezinnen, landlopers en paupers) die zo'n 200 jaar geleden naar de Maatschappij van Weldadigheid – bij velen bekend als “Veenhuizen” – werden gezonden. Via de site Allekolonisten.nl zijn niet alleen namen te vinden, maar b.v. ook signalementskaarten met foto's.

Ook familie in Veenhuizen gehad? Kijk op allekolonisten.nl

Eten op IJsselhoeven

Altijd al nieuwsgierig naar de binnenkant van een IJsselhoeve? De bewoners van 15 IJsselhoeven, gelegen langs de IJssel tussen Doesburg en Zwolle, ontvangen u graag bij een lunch of diner op hun locatie.

Uw gastvrouw/heer kookt voor u en vertelt over het leven op een IJsselhoeve van vroeger en nu. Ook mag u verder binnen en buiten kijken: de bedstee, de kelder, de deel waar de koeien op stonden, het erf met het bakhuisje, de boomgaard. Genoeg te ontdekken.

Kijk op www.etenopijsselhoeven.nl voor een hoeve en datum!

Studenten Bos- en natuurbeheer denken mee over Beekzicht in Voorst

De afgelopen jaren zijn door de toenemende kosten en afnemende subsidies nieuwe verdienmodellen voor landgoederen steeds meer in de belangstelling komen te staan. Dat vraagt om innovatie en creativiteit.

In opdracht van landgoed Beekzicht hebben ruim vijftig studenten Bos- en natuurbeheer van Wageningen Universiteit in het kader van hun opleiding mogelijke nieuwe verdienmodellen voor Landgoed Beekzicht verkend en financieel doorgerekend. De studenten brachten ook een bezoek aan het landgoed en spraken daar met belanghebbenden en deskundigen.

De ideeën en kennis zijn uitgewerkt in ondernemingsplannen die op vrijdag 17 maart in Wageningen werden gepresenteerd.

Bovenstaand bericht lezen we op de prachtig verzorgde website van landgoed Beekzicht. Kijk op: www.landgoedbeekzicht.nl

Heel informatief en een bezoekje zeker waard!

Veluwedag 2017

Op zaterdag 7 oktober 2017 organiseert vereniging Veluwe Geslachten weer haar jaarlijkse bijeenkomst, de Veluwedag. Deze vindt plaats in het gemeentehuis van Barneveld. Naast diverse lezingen (o.m. over DNA en genealogie) zal ook een concept van de nieuwe lay-out worden getoond waarin het tijdschrift van VG vanaf 2018 zal verschijnen.

Foto's afdrukken op fotopapier uit het bestand van de OKV

Een lid betaalt € 2,50 per foto; een nietlid € 5,00 per foto. Als een lid voor een derde die geen lid is foto's wil kopen betaalt hij/zij ook € 5,00 per foto.

Professioneel kopieerapparaat

Met de welwillende medewerking van verhuisbedrijf Hissink is onlangs een andere printer naar de studieruimte 'getild'. Deze printer, die elders overcompleet was, heeft veel extra mogelijkheden, waaronder een sorteerfunctie, waarmee eenvoudige boekjes kunnen worden gemaakt.

Doorn & Van der Haar Computers

www.doornvanderhaar.nl

Vestiging Vaassen
Wilhelminaweg 3
8171 EJ Vaassen
0578 - 57 58 56

Verkoop - Reparatie - Websites

info@doornvanderhaar.nl

Vestiging Twello
H.W. Iordensweg 32A
7391 KB Twello
0571 - 29 80 80

Cloud - Onderhoud - Netwerken

'Het gaat nu echt veranderen!'

deel 1

Veel mensen zullen dat geroepen hebben in 1795.

Nog meer mensen zullen dat stil gehoopt hebben.

Met de ogen van deze tijd gaan we terugkijken naar het bestuur en het leven in onze gemeente destijds. Vooral in de periode van 1795 tot 1813, die ook wel de Franse tijd wordt genoemd, vonden veel veranderingen plaats op bestuurlijk gebied. De vraag is wat dit betekende voor onze huidige gemeente Voorst. Op 1 januari 2018 bestaat de gemeente Voorst 200 jaar en de OKV heeft onze voormalig burgemeester mr. J.H.J. van Blommestein verzocht daar zijn licht op te laten schijnen. Hij is een deskundige met 24 jaar ervaring in het besturen van een gemeente en in samenspraak met onze redacteur Ineke van der Vegte is een drietal artikelen gemaakt over het ontstaan van de gemeente Voorst. In dit nummer het eerste deel dat terugkijkt op het plattelandsbestuur voor 1795.

Het Schoutambt Voorst voor 1795

De 18^e eeuw was aanvankelijk een tijd van betrekkelijke rust, het leven ging hier 'gezapig' door. In de wereld werden oorlogen uitgevochten, maar men merkte daar in Voorst niet veel van.

De boeren hier in de buurtschappen hadden te maken met vele besturen: de markerichter en de geërfden, de dijkgraaf en de heemraden in de waterschapkringen, jonkers en hun scholten.

Geërfden waren markegenoten die bijeen kwamen omdat ze meedeelden op de gemene gronden in de buurschappen. Die gronden waren vaak natte gebieden met heide of grof grasland. Onder Lodewijk Napoleon zijn de markegronden na eeuwen verdeeld onder de boeren die lid waren van de Marke.

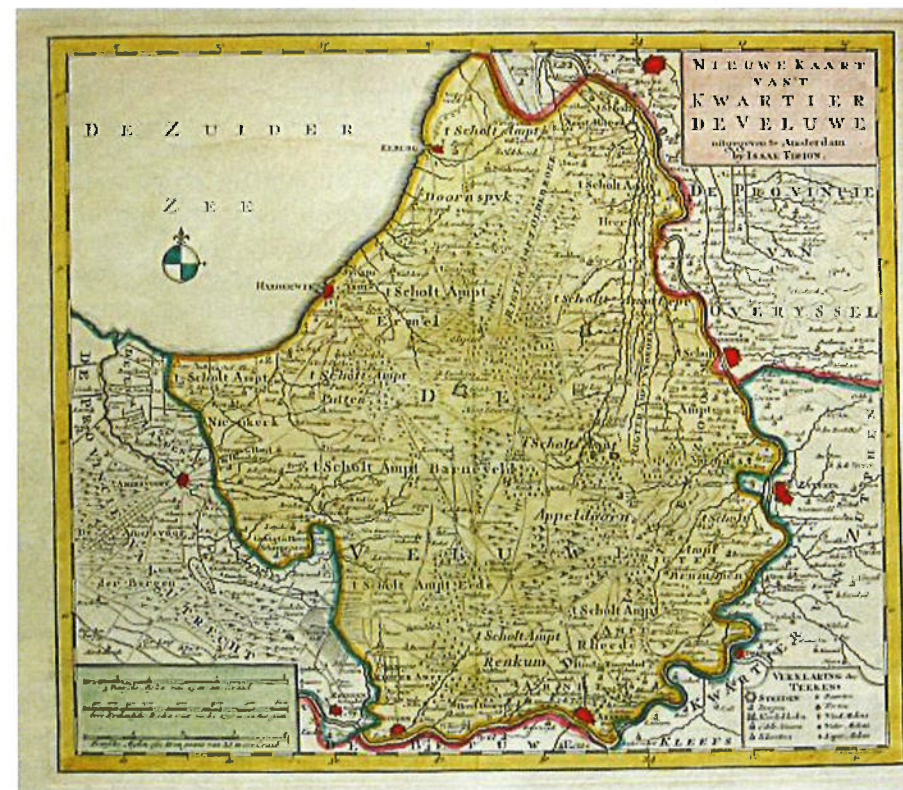
Vorst hoorde bij het Hertogdom Gelre (1339-1795). Gelre was verdeeld in vier kwartieren. De leden van de Staten van de kwartieren kwamen vaak bijeen.

Het kwartier van Veluwe was onderverdeeld in de gebieden Richterambt Veluwezoom, Richterambt Oldebroek, Richterambt Nijbroek en het Landdrostambt Veluwe. Het landdrostambt van Veluwe omvatte tien schoutambten, n.l. Ede, Barneveld, Nijkerk, Putten, Ermelo, Doornspijk, Heerde, Epe, Apeldoorn en Voorst. Het Schoutambt Voorst bestond uit meerdere kerspelen. Een kerspel bestond uit verschillende buurtschappen.

Bestuursvergaderingen

In het bestuur van het ambt Voorst maakten jonkers de dienst uit. Eerst alleen bij kerkelijke aangelegenheden, zoals het benoemen van predikanten en aanstellen van schoolmeesters.

Later bemoeiden de jonkers zich ook met de financiën binnen het ambt, zoals de heffing van belastingen, de inning van pacht en het onderhoud van gebouwen en wegen.

Kaart van het Kwartier van Arnhem of Veluwe door Gerard Valck en Peter Schenk

Er werd vergaderd in verschillende herbergen in de kerspelen, in Gietelo, in Wilp en onder protest (1764) ook in Twello. Volgens de rekeningen bleek later, dat vergaderen altijd 'met een pul bier, een goed glas wijn en voldoende verteringen', plaatsvond.

Het ambt en de rechtspraak.

Verskil van mening kwam nog al eens voor en geschillen en overtredingen moesten ook beslecht dan wel bestraft worden aan de hand van een lijst (cedule) door de schout.

Twee keer per jaar kwam de Hertog van Gelre langs en spande men de Vierschaar (oorspronkelijk een kring van vier schepenbanken) voor de kerk in Voorst bij de grote linde en werd er recht gesproken, met de adviezen van de omstanders! Na 1593 kwam het Veluws Landgericht één keer per jaar langs voor rechtspraak. Dat ging zo door tot 1811.

Het ambt en het 'grauw'

Het leven was hard voor het 'grauwe', het gewone volk. Dit zuchtte en steunde onder de zware lasten van het feodale

bestuurlijke systeem. Men was schatplichtig aan de landjonkers, de kerk en aan grote boeren. De pachten waren hoog. Men was verplicht diensten te verlenen aan de grondeigenaren, tijdens het oogsten bijvoorbeeld. Men moest ook wegen en watergangen onderhouden.

Men heeft ook veel geleden van de grote overstromingen die zeer regelmatig plaatsvonden.

Ook epidemieën en andere ziektes eisten hun tol.

Men had niets in te brengen tegen het feodale systeem. Toch kwam men ook in Voorst, nauwelijks in verzet.

Daar kwam verandering in!

Een groep mensen - vaak gegoede, welgestelde burgers, vooral in de steden - nam geen genoegen met het oude systeem en de staatsinrichting van de stadhouderlijke periode. Zij wilden medezeggenschap in het bestuur! Deze groep mensen noemde zich patriotten. Het waren voorvechters van een meer representatieve volks-vertegenwoordiging, vrijheid van vergadering en vrijheid van meningsuiting. Vanaf 1781 verzetten ze zich tegen de aristocratie met haar lucratieve en erfelijke ambten, privileges en pro-Engelse houding. Er bestond ook veel ergernis bij de stedelijke regenten over stadhouder Willem V en 'zijn bevoorrechten, de orangisten'.

Van Blommestein: "De patriotten waren eigenlijk activisten. Zij hadden lak aan de bestaande orde van feodale machtshebbers! Zij dachten na, over hoe het wel zou moeten."

De patriotten kwamen bijeen in leesgroepen, in steden zoals Den Haag en Deventer, maar ook in Hattem en Elburg. Zij lazen Franse geschriften, vernamen wat er in de wereld gebeurde. Zij verspreidden pamfletten en aanplakbiljetten, organiseerden massademonstraties in steden. Veel mensen lazen het geruchtmakende pamflet uit 1781 'Aan het Volk van Nederland', door Joan Derk van der Capellen tot den Pol opgesteld. Ook Daendels uit Hattem speelde een belangrijke, grote rol, vooral op bestuurlijk gebied later in Den Haag.

De patriotten hadden een afkeer van Oranje: de stadhouder van Oranje, het oude systeem. Niet alleen in woorden en gedachten. Het was zelfs zo sterk dat ze 'oranje worteltjes' 'voortaan 'peentjes' noemden en 'Prinsesse bonen werden 'slaboontjes' genoemd.

Wat er verder in de wereld gebeurde....

In Amerika vond de belangrijke, grote vrijheidsstrijd plaats en de oude koloniale banden met Engeland werden verbroken. Veel Franse vrijwilligers dienden in die oorlog tegen de Engelsen en brachten de vrijheidsgedachte mee terug naar Europa: dat betekende opstand!

Opstand in Frankrijk: de Franse Revolutie vond plaats, 14 juli 1789.

Het werd een grote ommekeer in het leven van iedereen: een invloedrijke, politieke omwenteling!

Een bloedige, harde strijd werd gestreden, waarbij de guillotine regelmatig werd gebruikt om af te rekenen met oude feodale heersers. Napoleon Bonaparte kwam aan de macht. Eerst als Consul, later in 1804 als Keizer.

Patriotten te Rotterdam door het volk gehoord. (Pag. 291).

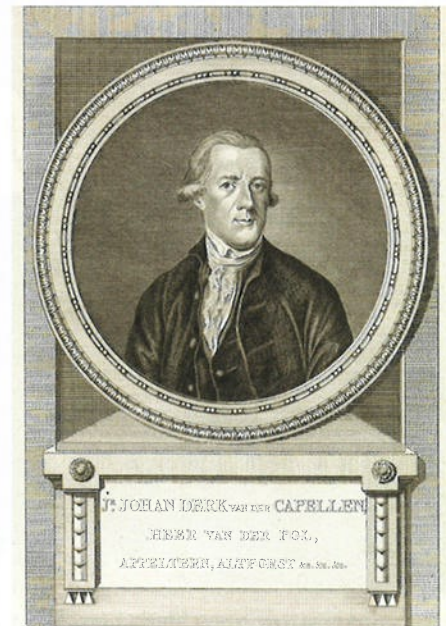
(Ch. Rochussen).

VOLK VAN NEDERLAND!

WAARDE MEDEBURGERS!

Indien Gylieden my, den Schryver dezes, in myn perzoon, denkwysze en particuliere omdanngigheden kende, zo zoude ik niet noadig hebben Ulieden

Franse troepen trekken over een bevroren rivier, Charles Rochussen, 1888, Rijksmuseum

Regenten te Amsterdam uit de vroedschap gezet. (Pag. 298).

(D. F. Jansz).

De grote kracht van de Franse Revolutie waren de principes: Liberté, égalité, fraternité: er moet vrijheid, gelijkheid en broederschap zijn voor alle mensen: burgers, burgeressen, pachters, horigen.

De rechten van de mens werden vastgelegd en getoetst!

Dat was nog nooit eerder gebeurd!

In 1789 verscheen 'la Declaration des droits de l'homme et des citoyens'. Daarin werden de rechten vastgelegd.

Dit gedachtegoed wilde men verspreiden in Europa, onder leiding van Frankrijk.

Napoleon ging op oorlogspad. De Zuidelijke Nederlanden werden onder de voet gelopen. Winter 1795 stond het Franse leger onder leiding van Generaal Pichegru aan onze grote rivieren en de bataljons staken de bevroren rivieren over. Ze arriveerden al snel in Utrecht en Den Haag.

De regenten moesten toen plaats maken voor vertegenwoordigers van het volk.

NAPOLEON

C. PICHEGRU

Vertegenwoordigers uit de Noordelijke Nederlanden naar Parijs.

Vertegenwoordigers van het volk werden als onderhandelaars van de Noordelijke Nederlanden naar de nieuwe Franse machthebbers gestuurd.

Van Blommestein: "De Noordelijke Nederlanden waren eigenlijk beducht voor de Fransen."

De onderhandelingen waren moeilijk. De vertegenwoordigers deelden mee dat ook de Noordelijke Nederlanden achter het gedachtegoed van vrijheid, gelijkheid en broederschap stonden. Maar men wilde wel een zelfstandige natie blijven! De onderhandelaars slaagden er in de Franse voorwaarden (voor o.a. gedeeltelijke annexatie) wat te versoepelen, maar moesten toch genoegen nemen met het 'Haags Verdrag', waarin onder andere die beperkte zelfstandigheid werd vastgelegd.

Willem V vertrekt naar Engeland (Pag. 308).

(R. Wijveld Jr.

Toen stadhouder Willem V merkte dat de patriotten en de Fransen het hier voor het zeggen kregen, verliet hij met zijn zonen en kleinkind Den Haag. Zij vertrokken vanuit Scheveningen per vissersboot naar Engeland (januari 1795). Zijn vrouw, Wilhelmina van Pruisen, was al eerder naar Engeland vertrokken. De Bataafse Republiek werd een feit, maar onder strenge financiële voorwaarden van Franse machthebbers. De Fransen hadden geld nodig: voor hun oorlogsvoering, voor hun hier gelegerde

25.000 soldaten en hooi voor hun paarden. Er werd zoveel hooi gevorderd dat er weinig voor de boeren zelf over bleef.

Met dank aan co-schrijver de heer Van Blommestein, voor zijn enthousiasme en historische bijdragen.

Ineke van der Vegte-van Asselt

Deel 2 verschijnt in het decembernummer van de Kroniek. Bronvermelding treft u aan in deel 3 van deze serie, maart 2018.

DE TUINEN VAN BOSCH
 Natuurlijk
 Hoveniersbedrijf
 Koppelstraat 42
 7391 AK Twello
 T 0571 27 04 73
 info@detuinenvanbosch.nl
 volg ons:
 detuinenvanbosch.nl

BRASSERIE - RESTAURANT
 SINDS 1916
KORDERIJNK
 Altijd de juiste sfeer
 Stationsstraat 31
 7391 EH Twello
 0571 271851
 info@korderijnk.nl
 www.korderijnk.nl

**AMBACHTELIJKE
 BAKKERIJ
 BRIL**
 De lekkerste
 gevulde koeken,
 Krentenbrood en Speculaas

Het ruim twee eeuwen oude pand van bakker Brill is nog steeds (na enkele verbouwingen) in gebruik.

Het pand staat op de monumentenlijst. De bakkerij bestaat meer dan 150 jaar en zoon Paul is de 5e generatie Brill.

Het bedrijf is tegenwoordig uitgebreid met een koffie/theeschenkerij waar fietsers en wandelaars een welkome pauze kunnen houden.

De bakkerij is geregeld doel van excursies. Er gaan dan stevast eigengemaakte producten mee naar huis.

Foto uit 1960, bakker Brill met de bestelauto op weg om brood te bezorgen

Bakker Brill Voorst

Rijksstraatweg 24, 7383 AR Voorst, 0575-501271
 www.bakkerijbril.nl info@bakkerijbril.nl

Met de pen door Voorst

Tekst: Ada van der Goot-van Eck

Tekening: Jan Lubberts

Sluisje bij de Middelbeek

De oude boerenplaats de Grote Middelbeek is hoog gelegen. De sterk meanderende Voorsterbeek stroomde er in een scherpe bocht langs.

In de dijk bij de Middelbeek stond, waar zich nu het gemaal bevindt, het sluisje.

In 1960 kwam een samenvoeging tot stand van de polders Voorsterklei, Voorsterbeek, Brummense Bandijk, Soerensebroekpolder met het deel van Empe en Tonden waarvan de juiste afmetingen nog niet waren vastgesteld.

Deze samenvoeging had als resultaat de stichting van het "mr. L.A.S.J. Baron van der Feltz gemaal" op de Voorsterklei. In de jaren zeventig van de vorige eeuw werd de Voorsterbeek opnieuw verbeterd waardoor men de waterafvoer onder controle had. Thans kan onder alle omstandigheden het overtollige water op de rivier worden geloosd.

VOORST ZOEKT GESCHIEDENIS.....

met uw verhaal

Marten Brascamp en redactie Kroniek

In 2018 bestaat de gemeente Voorst 200 jaar. In twee eeuwen is er veel tot stand gekomen in onze gemeente, maar ook is al veel weer verleden tijd. Een actieve groep vrijwilligers is bezig onderwerpen uit die 200 jaar voor het voetlicht te brengen.

Vindt u dat er iets belangrijks is dat echt niet mag worden gemist? Of gaat er in uw familie een interessant verhaal rond over een gebeurtenis in uw buurt, plaats of familie? Deel het met ons! Het hoeft geen volledig uitgewerkt verhaal te zijn, de redactie wil u daar graag in ondersteunen.

Aarzel niet: "Voorst zoekt geschiedenis", om die vast te leggen voor komende generaties.

Kapsalon Koolman

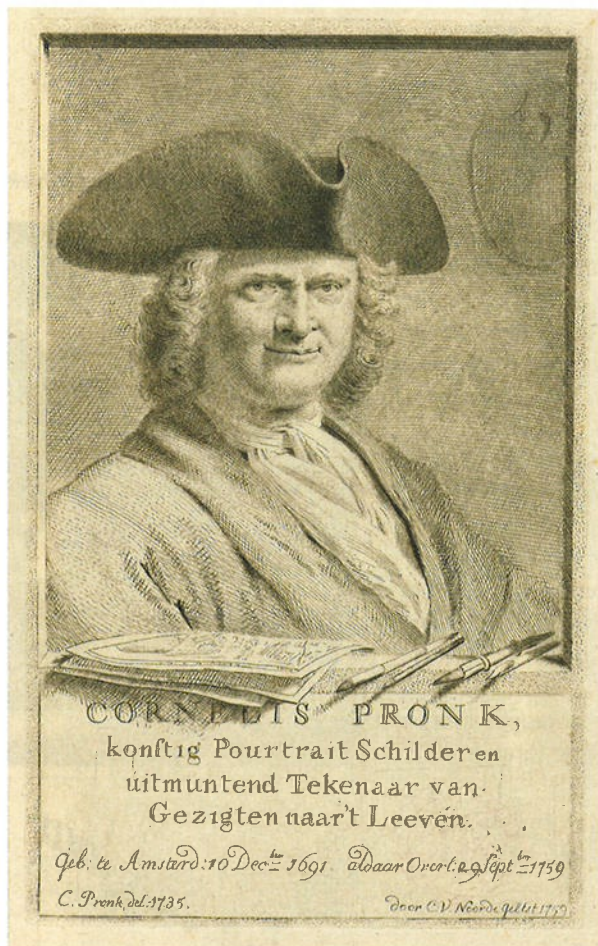
Tel. 0571 - 271423 - Stationsstraat 1
7391 EG Twello

meer dan 225 jaar

Cornelis Pronk

'Uitmundend Tekenaar van Gezigten naar 't Leeven'

Teun de Haan, bewerkt door redactie OKV

De kunstenaar Cornelis Pronk werd in 1691 te Amsterdam geboren en overleed daar ook in 1759. Hij was de zoon van een doopsgezinde korenhandelaar. Op advies van de kunstkenner Lambert ten Kate Hermansz ging hij in de leer bij Jan van Houten en de portretschilder Arnold Boonen, van wie nog werk te zien is in o.a. het Rijksmuseum en in het Frans Hals Museum.

Pronk is met name bekend geworden door zijn bijzonder nauwkeurige topografische tekeningen uit de eerste helft van de achttiende eeuw. In die tijd groeide bij het kunstminnende publiek de behoefte aan een exacte weergave van de architectuur. Je mag dus gerust aannemen dat Pronk met zijn werk goed geld verdiende.

Het hierboven geplaatste portret van Cornelis Pronk is gemaakt door Cornelis van Noorde in 1759, het sterfjaar van Pronk. Mogelijk als een in memoriam aan een beroemde collega en tijdgenoot. De begeleidende tekst luidt: Cornelis Pronk, konstig Pourtrait Schilder en uitmundend Tekenaar van Gezigten naar 't Leeven. Geb. te Amsterdam: 10 Dec 1691; aldaar overleden 29 Sept 1759.

Twello, gezicht in het dorp met de kerk, 1729, Cornelis Pronk, bron RKD

Zelfportret staande met portefeuille,
twee maal,
Cornelis Pronk, Rijksmuseum

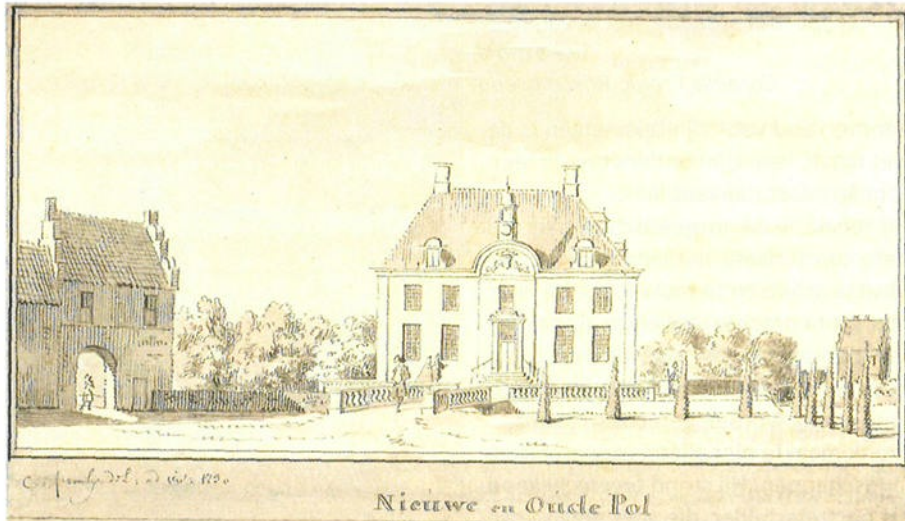
Kenmerkend voor zijn tekeningen is de weergave van zijn onderwerp in een zonnig, haast Italiaans licht. Hij reisde, vaak in gezelschap van andere kunstenaars, het land door om ter plaatse schetsen te maken, die hij later met grote precisie uitwerkte als gewassen pentekeningen. Aan de hand van deze schetsen kunnen sommige reizen heel aardig worden gereconstrueerd. Pronk maakte niet alleen topografische landschappen. Hij stond tevens bekend als portretschilder, die veel eigentijdse bekende personen vereeuwigde.

Daarnaast was hij een gewilde kunstenaar voor het beschilderen van serviezen in semi-chinese stijl, de zogeheten chinoiserie. Beroomd is zijn voorstelling van de Parasoldames, die hij in opdracht van de VOC vervaardigde. Twee originele tekeningen van dit ontwerp worden bewaard in het Rijksmuseum. Zowel in China als Japan werden zijn tekeningen, die eerst naar Batavia werden verscheept, gebruikt als voorbeeld voor het beschilderen van porselein.

In zijn vroege periode maakte hij veel tekeningen in opdracht van de amateurhistoricus en lakenkoopman Andries Schoemaker, met wie hij door Noord-Holland, Gelderland, Overijssel, Drenthe en Friesland trok. Tijdens een van deze reizen heeft Cornelis Pronk ook de omgeving van Twello en Voorst bezocht. Gezien de dateringen van de tekeningen uit deze omgeving moet dat omstreeks het jaar 1730 zijn geweest.

Huis de Nieuwe Poll te Voorst, 1730, Cornelis Pronk, bron RKD

Huis 't Hoer of Hoenkoop bij Voorst, Cornelis Pronk, 1730, bron RKD

Over het algemeen maakte Pronk gebruik van de techniek van de 'gewassen pentekening', hoewel hij ook een groot aantal kopergravures heeft vervaardigd voor 'Het Verheerlijkt Nederland', dat gepubliceerd werd in de periode 1745-1774 door de uitgever Isaak Tirion. Bij een gewassen pentekening maakt de kunstenaar gebruik van de combinatie pen, penseel en een touche. Dat laatste is verdunde Oost-Indische inkt. Soms is er sepia aan toegevoegd om zo een 'warmere' zwarttoon te verkrijgen. Eerst wordt de voorstelling opgezet als (watervaste) lijntekening. Nadat deze droog is, worden de diverse tinten grijs in aquareltechniek aangebracht. De lichte tinten eerst en daarna, oplopend in zwaarte, de donkere.

De bij dit artikel afgebeelde reproducties tonen topografische tekeningen van locaties die Pronk bezocht heeft rond de tijd dat hij de kerktoren van Twello tekende.

Bovenstaand artikel is geschreven door Teun de Haan en eerder verschenen in 'Onder de Toren' van de Historische Vereniging Wijhe. Het is met toestemming van de redactie en de schrijver overgenomen en bewerkt door onze redactie.

LEGE CARTRIDGES SPAREN VOOR DE OKV

In de studieruimte van de OKV staan dozen voor de inzameling van lege cartridges van uw printer. Door uw cartridges bij ons in te leveren helpt u onze vereniging aan extra inkomsten, die met alle activiteiten die we ontplooiën in ons jubileumjaar zeer welkom zijn. U bent tijdens de openingstijden van onze studieruimte hartelijk welkom om cartridges in te leveren.

Slachten

Jan Elfrink †

In november werd er meestal een varken of een pink geslacht. Willem Hendriks, van beroep boomhakker, deed er als bijverdienste ook huisslachten bij. Wanneer er geslacht moest worden, kwam buurman Dorus altijd helpen, om het dier vast te houden. Met een schietmasker schoot Hendriks het dier dood en dan kon het slachten beginnen.

Ik durfde er niet naar te kijken en kon ook geen bloed zien. Als ik van school terugkwam, waren Zus en moeder bezig met het schoonmaken van de darmen voor de worstbereiding. Daags tevoren, waren Zus en ik al langs de doornenhaag gelopen om er worstenpinnen te snijden. Die werden door de worsten gestoken, om beide einden bij elkaar te houden. Van de lever werd leverworst gemaakt, longenworst, hoofdkaas, zure zult, enz. Ik had altijd een verschrikkelijke hekel aan de weeë lucht, die er bij dat gebeuren hing. De fornuispot werd aangestoken en daarin werd de balkenbrij met kaantjes vervaardigd. Sommige mensen vingen ook het bloed van het gedode dier op, om er bloedworst van te maken. Dat gebeurde bij ons niet, want niemand lustte dat. Het varken werd op een ladder gehangen en achter het huis tegen de muur gezet om koud te worden. Was het een pink, dan werd die opgetakeld aan de balken in de schuur. De volgende dag kwam de keurmeester het dier keuren. Was alles goed bevonden, dan kon Hendriks met het slachten beginnen. Hammen, spek, botten met vlees, alles wat maar eetbaar was, werd door de slachter in een grote ton gestopt. Maar voor hij met het inzouten begon, kreeg

hij eerst een paar borrels. Dat was om de kwade adem, die hij bij zich zou kunnen hebben, weg te nemen, anders zou het vlees kunnen bederven. Of dat werkelijk zo was, weet ik niet, maar de drank ging erin als koek. Voordat het dier van de ladder werd gehaald, was buurman Dorus er al geweest om te komen "vetpriezen". Hij bekeek het geslachte dier en roemde de kwaliteit. Hierop werd dan ook een borrel gedronken. Als het vlees een zekere tijd in het zout gelegen had, werd het eruit gehaald en in de kamer, in de wimme, opgehangen, evenals het spek en de worsten.

Kranten werden op de vloer gelegd, want het vlees was nat en kon op het papier uitlekken. En aldus was de vleesvoorziening weer veilig gesteld. Een goed gevulde "wimme" was een lust voor het oog.

Jan Elfrink * 20-02-1923 - † 30-03-2009, hij woonde op De Lange Kamp aan de Hoenweg. De boerderij staat er nog.

bron:

J. Elfrink, "Mijn leven in en rond de boerderij "De Lange Kamp".

De foto op blz. 22 is gemaakt op de Appenseweg 12

Boekhandel Oonk

Stationsstraat 4 Twello

T: 0571-27 15 09

E: info@evennaaroonk.nl

Concept notulen alg. ledenvergadering 20 april 2017

Johan Homan

1. Opening

De voorzitter opent de 43^e jaarvergadering om 20.03 uur. Er zijn drie afmeldingen binnengekomen, de heren Haagen en Rutgers en mevrouw Braunius. De presentielijst is niet door iedereen getekend.

2. Notulen jaarvergadering 2016

De notulen van de jaarvergadering 2016, opgesteld door Jan Groenberg, worden goedgekeurd.

3. Jaarverslag 2016

Iedereen heeft het verslag gelezen, of kunnen lezen. Het wordt vastgesteld.

4. Financieel jaarverslag 2016

De voorzitter begint i.v.m. een iets verlate penningmeester alvast met een korte toelichting. Het leek een financieel moeilijk jaar te worden, maar tot verrassing van het bestuur zijn er twee flinke schenkingen binnengekomen. Het bestuur meldt dat deze bedragen volledig worden gereserveerd, ten behoeve van huisvesting in de toekomst. Penningmeester Huisman neemt het woord over en dankt de donateurs uitdrukkelijk. Hij licht de cijfers toe en meldt dat de OKV op basis van *het aantal leden* de broek zelf zal moeten ophouden. Er zijn per april 2017 861 leden, waarvan 692 dubbellen (huishoudens met twee personen).

5. Verslag kascommissie

De heer Bauer doet verslag namens de kascommissie. Op woensdag 19 april 2017 vond de controle plaats. De boodschap: alles deugt en is goed voor elkaar. Het

voorstel tot décharge van penningmeester en bestuur wordt met applaus aanvaard.

De heer Roeterdink vraagt zich af wat er onder de verenigingskosten valt. Penningmeester antwoordt naar tevredenheid.

De nieuwe kascommissie wordt benoemd: de heren Haagen en Bauer. Als reservelid wordt benoemd de heer Van Triest.

6. Begroting 2017

De penningmeester heeft de begroting vooraf bekend gemaakt en licht die toe. De OKV zal komend jaar normaal gesproken goed moeten rondkomen. Naar aanleiding van een vraag van de heer Immink om nog een keer over de begroting te spreken met de penningmeester, wordt door de voorzitter gesteld dat vragen en opmerkingen over de begroting niet met de penningmeester apart worden besproken, maar ter vergadering: deze ALV.

De voorzitter komt terug op het eerdere voornemen van het bestuur: een verhoging van de contributie per 2018. Dit is nodig omdat de contributie in de afgelopen jaren nauwelijks is verhoogd en de begroting ondertussen meer ruimte vraagt. Het voorstel is om één-persoons huishoudens te wijzigen van € 16,- naar € 20,- met behoud van alle rechten van leden.

De heer Bauer vraagt zich af of een verhoging van 25% niet wat te fors is. De voorzitter antwoordt dat het de eerste keer sinds jaren verhoogd wordt. Er wordt ook voorgesteld om de contributie voor een

bepaald aantal jaren vast te zetten, maar niet iedereen vindt dat een goed idee.

De voorzitter stelt voor om de verhoging zoals voorgesteld (zie punt 7) door te laten gaan en die niet vast te zetten. Daarbij doet het bestuur de toezegging dat bij bijzondere financiële omstandigheden de leden steeds zullen worden geraadpleegd. De ALV stemt hiermee in met applaus.

Verder wil het bestuur naar 100% automatische incasso. Als er mensen zijn die nog per acceptgiro willen betalen, dan wordt daarvoor € 2,50 bovenop de contributie gerekend. De vraag komt of dit niet wat veel is, voor mensen die geen internet hebben. Voorzitter antwoordt dat tegenwoordig vrijwel iedereen via internet kan bankieren. Mochten schrijnende gevallen ontstaan, dan zal een oplossing gevonden worden.

7. Bestuurssamenstelling

Dit jaar neemt Johan Homan na 6 jaar afscheid als secretaris van de OKV. De voorzitter spreekt woorden van dank. Onder applaus ontvangt Johan een mooie doos wijn.

Gerrit Rutgers wordt voorgesteld als nieuw bestuurslid, hoewel hij niet aanwezig kan zijn. De ALV stemt met zijn benoeming in met applaus.

Een andere kandidaat, Fred van der Vegte, stelt zich voor. Van huis uit bioloog en betrokken bij cliëntenraad maatschappelijke ondersteuning en privé zeer geïnteresseerd in cultuurhistorie. Daarom wil hij graag actief worden voor de OKV. De ALV stemt met zijn benoeming in met applaus.

Bert van de Zedde neemt na 12 jaar afscheid als voorzitter van de OKV. Jan Groenberg spreekt dankwoorden uit richting Bert, voor zoveel jaren actieve betrokkenheid. De ALV dankt middels applaus.

8. Rondvraag

De heer Lubberts heeft met een "onderbuurvrouw" van De Kunstkring gesproken, die last heeft van geparkeerde auto's. Hij stelt voor om een bloemetje te brengen. Bestuur vindt het een goede suggestie. Mevrouw Muller - ten Bosch meldt dat zij geniet van de pentekeningen van Jan Lubberts in de Kroniek.

9. Sluiting

De voorzitter dankt ieder voor de inbreng en aandacht en sluit de vergadering om 20.42 uur.

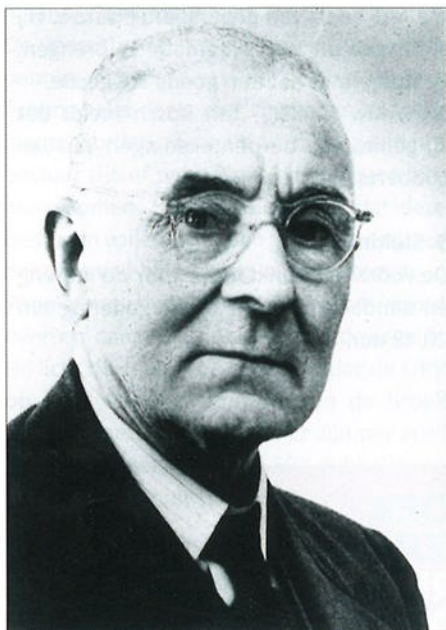

Een herinnering

Bertus ten Bosch

Al eerder schreef Bertus ten Bosch over de meubelfabriek van Stokking in Terwolde. In deze Kroniek nog enige anekdotes waarin het karakter getekend wordt van de oprichter Marinus Willem Stokking en de wijze waarop hij na zijn 'pensionering' bij de zaak betrokken bleef.

Stokking was een meubelfabriek in Terwolde. Er werden uitsluitend slaapkamers gemaakt. Later ook een poosje bergmeubels, maar dat was niet zo'n succes! Marinus Willem Stokking, (23 mei 1891 - 7 juni 1967), was in het begin een gewone dorpsstimmerman. Hij maakte o.a. steenvormen voor de beide steenfabrieken in Terwolde, "De Vooruitgang" en de "Scherpenhof".

Marinus Willem Stokking 1891 – 1967.

Toen Jo Flierman, die getrouwd was met zijn dochter Gerrie, directeur werd [Bertus vragen – in welk jaar ongeveer], ging "Opa", zoals Stokking door het personeel genoemd werd, het rustiger aan doen. Af en toe pakte Weidema, van de expeditie, een slaapkamer in de luxe auto van Opa, die hij dan naar de Deventer Vervoercentrale bracht.

Eerder heb ik al gezegd dat Opa nogal eigenwijs was, hij had de gewoonte om 's avonds, als het personeel naar huis was, een rondgang door de fabriek te maken. Altijd met zijn kleine hondje op de arm. Op alle afdelingen brandden enkele TL buizen, zodat je de weg door de fabriek kon vinden. Maar boven de werkbanken hingen nog vaak van die elektrische peertjes. Soms gebeurde het dat de werknemer vergeten had de lamp uit te doen. Dan kwam Opa 's avonds op die afdeling en zag die brandende lamp. Hij liep dan terug naar huis en haalde de windbuks op. Dan zocht hij in de buurt van die brandende lamp een makkelijk plaatsje en schoot de lamp aan diggelen. En zo was de lamp uit.

Ik was werkzaam als onderhoudsmonteur van het wagenpark. Maar er waren ook twee monteurs voor het machinepark in de fabriek. Die waren overdag bezig met een of andere machine.

Het wagenpark van de firma Stokking in 1960. Links op de foto Gerrit (Gait) de Graaf, voor de Chenard Walker, de eerste bestelwagen van Stokking. Daarnaast de Chevrolet met chauffeur Jan ten Bosch. Let op de verchromde SM van Stokking's Meubelen in de grill. Daarna kwamen er twee grotere Bedfords. Maar de vrachten werden steeds groter en daarom werd er in 1970 een Scania met oplegger aangeschaft.

Accuboormachines waren er toen nog niet, dus lagen er kabels over de vloer, vaak met verlengsnoer. En soms zat er een knoop, in de vorm van een grote lus, in een kabel. Als Opa dan 's avonds door de fabriek liep en hij zag die knoop, dan liep hij naar het stopcontact, trok de stekker er uit, haalde zijn zakmes voor de dag en sneed de kabel door en knoopte de twee einden aan elkaar. "Zo heeft een knoop zin", zei hij dan de andere dag tegen de monteurs.

Een keer moest hij weer een slaapkamer (in onderdelen) naar de Vervoercentrale in Deventer brengen. "Als ik dadelijk terug kom, is de motor lekker warm en moet je de olie verversen", zei hij tegen mij. Ik zette vast een bus met vijf liter olie klaar in de garage.

Toen hij terugkwam reed hij de auto de garage in en reed de bus met olie plat. "Die moet daar niet staan", zei hij. Je kunt nagaan wat voor smeerzooi het is, als vijf liter olie over een betonvloer loopt. De vlek is nooit meer weggegaan.

Maar hij had ook wel zijn goede kanten. Vaak werkte ik 's avonds aan een vrachtwagen die de andere dag weer rijden moest en dan ging tegen elf uur de deur open en kwam Opa binnen.

Het eerst wat hij altijd zei was: "Wil 't vloten?" En als hij dan weer weg ging: "Kom je zo nog even?" Ik ging dan even naar zijn huis en daar kreeg ik een borrel en een sigaar, terwijl ik helemaal geen sigaren rookte. Maar dat was toch een teken van waardering.

Bertus ten Bosch voor zijn ouderlijk huis, boerderij De Holle, aan de Twelloseweg 51, Ter-

In de jaren zestig kregen de chauffeurs van Stokking een uniform aangemeten. Daarbij kregen wij de opdracht van opa Stokking om je eerst te melden bij de klant, in uniform en met de pet op, met de woorden "De complimenten van Stokking, wij komen u een slaapkamer brengen". Dan terug naar de vrachtwagen en de uniformjas uit en een lange grijze stofjas aan, die bijna op de grond hing. Als het lossen klaar was, ging de stofjas uit en de uniformjas weer aan.

Dan weer naar binnen om de vrachtbrief af te laten tekenen. Die ceremonie herhaalde zich bij iedere klant.

Dit waren zomaar enkele dingen die ik onthouden heb van de 25 jaar dat ik bij Stokking heb gewerkt.

Zie ook: 'De Meubelindustrie in Terwolde' door B. ten Bosch in Kroniek 24e jaargang (2001) nr. 3; een scan van dat artikel is aan te aanvragen via kroniek@okvvoorst.nl

expert

Expert Twello

zedwell
finance & organisatie

www.zedwell.nl
E info@zedwell.nl
M 06 - 53678562

Koningin Wilhelminaweg 15
7391 ER Twello

HORSTINK

KWALITEITSBOUWERS VAN HUIS UIT!

Luxe woningbouw
Aan- en verbouw
Complete badkamers
Utiliteitsbouw
Restauratie
Onderhoud

Waarmee kunnen wij u van dienst zijn?

De kwaliteitsbouwers van Horstink maken het!

J.W. Frisostraat 15
7391 DJ Twello
Tel 0571 - 27 14 83
Fax 0571 - 27 10 36
info@horstink-twello.nl

Bouwend Nederland
1000 1000 1000

www.kwaliteitsbouwers.nl

kriebelZ

brasserie

Dorpsstraat 59
7396 AL Terwolde
T 0571 - 292 022
E [info@brasserie-kriebelz](mailto:info@brasserie-kriebelz.nl)

Met liefde kan alles...

BREIN

RECLAME!

WWW.BREINRECLAME.NL

ontwerp | printwerk | belettering
textiel | websites

Koppelstraat 2 Twello
Tel. 0571-280747

www.breinreclame.nl

De Groot

www.degrootzalen.nl

Avervoordseweg 2 De Vecht • Telefoon: (055) 323 12 61